

Pošiljatelj: miha@infosecurity.si
Datum: 18.7.2015 21:04:47
Prejemnik: info.box@akos-rs.si
V vednost:
Zadeva: Predlogi glede sprememb Splošnega akta o varnosti omrežij in storitev (0073-7/2015)

Spoštovani,

telekomunikacijski operaterji (sodelujem z več kot 50 manjšimi in nekaj večjimi operaterji) imajo kar nekaj izzivov slediti zahtevam Splošnega akta o varnosti omrežij in storitev, nove zahteve pa bodo področje naredile še bolj kompleksnega.

Vprašanja oziroma predlogi, ki jih imamo glede novih zahtev so sledeči:

14.b člen (ukrepi za zagotavljanje celovitosti omrežja v izjemnih stanjih)

(1) Operater, ki ima sklenjeno pogodbo ali dogovor z nosilci varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja mora načrt za zagotavljanje celovitosti omrežja iz 12. člena tega splošnega akta dopolniti z relevantnimi ukrepi iz tretjega odstavka tega člena. (določeni operaterji imajo pogodbe z npr. policijskimi postajami ipd. in jim dobavljajo zgolj televizijski ali radijski signal - za katere storitve bo to veljalo?)

V primeru sodelovanja z ostalimi operaterji je dolžan te ukrepe medsebojno uskladiti na način, da se zagotovi nemoteno delovanje omrežij nosilcev varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja v izjemnih stanjih. (kaj če drugi operaterji tega ne bodo zvajali, kdo bo odgovoren v takem primeru?)

Ukrepi za ravnanje v izjemnih stanjih se morajo predhodno uskladiti z nosilci varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja. (odziv MNZ in MORS je zelo slab, oziroma ukrepov ne potrjujejo ker nimajo opredeljenih minimalnih pogojev - kdo bo zagotovil ustrezen odziv področnih ministrstev, oziroma določil roke v katerih morajo odgovoriti?)

(2) Operater, ki zagotavlja javna telefonska omrežja, mora načrt za zagotavljanje celovitosti omrežja iz 12. člena tega splošnega akta dopolniti z ukrepi iz tretjega odstavka tega člena, s katerimi se bo zagotovila funkcija prednosti komunikacije.

(3) Ukrepi za zagotavljanje celovitosti omrežja v izjemnih stanjih obsegajo najmanj:

- postopek dodeljevanja funkcije prednosti komunikacije določenega operaterja, postopek ohranjanja prednosti v omrežjih drugih operaterjev in postopek omejevanja ali prekinjanja preostalih telefonskih priključkov v omrežju operaterja, (kompleksno sodelovanje vrste operaterjev preden pride signal do končnega naročnika - ali b AKOS oziroma sekcija v okviru GZS skrbela za koordinacijo in kaj če operaterji ne bodo želeli sodelovati?)
- postopek vzpostavitve nadomestnih ter obhodnih poti v čim krajšem možnem času z minimalnim časom aktiviranja poti, določitve rezervnih naprav ter vseh potrebnih protokolov za uporabo, (kako bo opredeljen čim krajši čas in minimalni pogoji za rezerve (npr. verjetno milite na agregate, UPS, itd.) - finančna sredstva pri manjših operaterjih so namreč zelo omejena in bo s tem lahko povzročena težava za preživetje manjših operaterjev in s tem manjša možnost izbire za končnega uporabnika)
- postopek vzpostavitve ustreznih varnostnih ukrepov na nadomestnih poteh, (kaj so ustrezni varnostni ukrepi)

- postopek usklajenega ukrepanja in medsebojni pomoči v primeru velikih naravnih in drugih nesreč, (to lahko določi samo AKOS oziroma resorna ministrstva, v primeru žledoloma ni bilo sodelovanja med operaterji, tudi finančno so tu lahko veliki stroški, ki jih manjši operaterji ne bodo mogli zagotavljati)
- spisek vseh operaterjev, ki operaterju, ki ima sklenjeno pogodbo ali dogovor z nosilci varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja, zagotavlja nadomestne ter obhodne poti ali katere koli druge povezave, (na posamezni omrežni povezavi je lahko v vrsti več operaterjev s katerimi končni operater nima sklenjenih pogodb a vendar izpad povzroči težavo za končnega naročnika - v takem primeru operater ne more ničesar storiti)
- določitev vseh nadomestnih, obhodnih poti in drugih povezav, ki operaterju, ki ima sklenjeno pogodbo ali dogovor z nosilci varnostnega in obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja, zagotavljajo drugi operaterji, (na posamezni omrežni povezavi je lahko v vrsti več operaterjev s katerimi končni operater nima sklenjenih pogodb a vendar izpad povzroči težavo za končnega naročnika - v takem primeru operater ne more ničesar storiti)
- določitev odgovornih oseb operaterja in njihovih nalog glede poročanja o izrednih dogodkih, povezanih z zagotavljanjem funkcije prednosti in (kakšne so naloge poročanja?)
- protokol obveščanja Nacionalnega centra za krizno upravljanje in protokol obveščanja Centra za obveščanje Republike Slovenije. (ali bo URSZR izdala protokol?)

S spoštovanjem,

Miha Ozimek
preizkušen revizor informacijskih sistemov
CISA, CISM, VP ISO 9001, 27001, 20000-1
tel: 051 674 396
e-mail: miha@infosecurity.si
INFOSEC, varnostno svetovanje